

DOHODA O VÝKONU PĚSTOUNSKÉ PÉČE – standard č. 15

Kritérium 15a:

Orgány sociálně-právní ochrany, které mají s osobami pečujícími a osobami v evidenci uzavřeny dohody o výkonu pěstounské péče, mají písemně zpracována vnitřní pravidla pro uzavírání, změnu a zrušení dohod o výkonu pěstounské péče, zejména

- 1. kdo je oprávněn dohodu uzavřít, změnit nebo zrušit,*
- 2. jaké další náležitosti, vedle těch zákonem stanovených, dohoda obsahuje,*
- 3. jaké přílohy jsou spolu s dohodou předány klientovi.*

Při uzavírání, změně nebo zrušení dohody orgány sociálně-právní ochrany, které mají s osobami pečujícími a osobami v evidenci uzavřeny dohody o výkonu pěstounské péče, postupují tak, aby obsah a účel byl pro osoby z cílové skupiny srozumitelný.

Tam, kde se v textu Standardů kvality pojednává o pečující osobě, osobě v evidenci, a dítěti, má se za to, že jde i o pečující osoby, bylo-li dítě svěřeno do pěstounské péče dvěma osobám. To stejné pak platí i o dítěti a osobách v evidenci.

V případě svěření dítěte do pěstounské péče pečující osobě s trvalým pobytem v územní působnosti ORP Králíky kontaktuje klíčový pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí, dále jen klíčový pracovník, pečující osobu. Klíčovým pracovníkem je pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí, kterého v konkrétním případě určil vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví výkonem agendy sociálně-právní ochrany dětí. Klíčovým pracovníkem je pracovník, který se podle nastavených pravidel městského úřadu zabývá problematikou náhradní rodinné péče, blíže ve Standardu kvality č. 1. Klíčový pracovník ověří, zda byla pečující osoba v procesu předcházejícím svěřením dítěte do pěstounské péče seznámena s povinností uzavřít dohodu o výkonu pěstounské péče, dále jen Dohoda. Pokud byla pečující osoba o povinnosti uzavřít Dohodu informována, klíčový pracovník ověří povědomí pečující osoby o obsahu Dohody. Pokud pečující osoba povědomí nemá, klíčový pracovník ji o povinnosti uzavřít Dohodu informuje a podá pečující osobě informace o náležitostech Dohody, o právech a povinnostech aktérů Dohody. Klíčový pracovník pečující osobu informuje i o tom, že Dohodu lze sjednat kromě obecního úřadu obce s rozšířenou působností i s jinými subjekty. Tyto subjekty dostupné v regionu klíčový pracovník pečující osobě identifikuje. V případě zájmu pečující osoby si rozmyslet s kým Dohodu uzavře, je dohodnut termín o vzájemném informování se o stanovisku pečující osoby, jejím rozhodnutí. Výše popsany postup vychází z ustanovení § 47b, ZSPOD.

Pokud se pečující osoba rozhodne uzavřít Dohodu s Městským úřadem Králíky, jako obecním úřadem obce s rozšířenou působností, klíčový pracovník připraví text Dohody a tuto předá dohodnutým způsobem, za dodržení pravidel ochrany osobních údajů, pečující osobě k seznámení se s textem Dohody, a také k možnosti případného připomínkování jejího textu. Tento postup se považuje za návrh na uzavření Dohody o výkonu pěstounské péče ve smyslu odst. 1, ustanovení § 47b, ZSPOD. V reakci na připomínky pečující osoby klíčový pracovník zváží připomínky a tyto zohlední či nezohlední v textu Dohody, svůj postoj klíčový pracovník pečující osobě dostatečně vysvětlí. Po dosažení shody na textu Dohody se zúčastněné strany sejdou k jejímu podpisu, Dohoda musí mít písemnou formu.

Za Městský úřad Králíky podepisuje Dohodu vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví, stejně tak v případě dodatků Dohody, viz. níže.

K uzavření Dohody musí dojít do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozsudku, kterým bylo dítě svěřeno do péče pečující osoby. Nedojde-li k uzavření Dohody v uvedené lhůtě, je výkon práv a povinností pečující osobou upraven z moci úřední rozhodnutím obecního

úřadu obce s rozšířenou působností, blíže ustanovení § 47b, odst. 2, ZSPOD.

Dohoda o výkonu pěstounské péče vždy obsahuje identifikaci smluvních stran; identifikaci dítěte, které bylo svěřeno pečující osobě; výčet práv a povinností pečující osoby uvedené v ustanovení § 47a, odst. 2, ZSPOD; způsob naplňování dohody; ustanovení o možnosti uzavírat dodatky k dohodě; ustanovení o zákonných důvodech, pro které lze dohodu vypovědět.

Krom v předchozím odstavci uvedených náležitostí Dohoda může obsahovat další specifická ujednání, pokud si to konkrétní případ vyžaduje, např. v případě zdravotně postiženého dítěte, specifických potřeb pečující osoby apod. Předchozí věta platí přiměřeně i pro případné přílohy Dohody. Dohoda se vyhotovuje ve dvou vyhotoveních, když jedno vyhotovení náleží pečující osobě, druhé obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

Dohodu lze měnit na základě návrhu každé ze smluvních stran Dohody. O návrhu na změnu spolu obě strany Dohody jednájí. Pokud shodu na důvodech změny Dohody její smluvní strany nenaleznou, ke změně Dohody nedojde. Považuje-li každá smluvní strana nedosažení shody na změně Dohody za důvod k její výpovědi, může tak učinit. Stanovené důvody pro výpověď Dohody tou, kterou smluvní stranou zůstávají nedotčeny, viz. níže, resp. viz § 47c, ZSPOD.

Dohodu lze ze strany Městského úřadu Králíky vypovědět pro závažné nebo opakované porušení povinností, ke kterým se druhá smluvní strana zavázala; pro opakované maření sledování naplňování Dohody; pro odmítnutí přijetí dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu bez vážného důvodu na straně osoby v evidenci, viz. ustanovení § 47c, odst. 2, ZSPOD.

Osoba pečující nebo osoba v evidenci může vypovědět Dohodu bez udání důvodu, viz. ustanovení § 47c, odst. 3, ZSPOD.

Výpověď dohody o výkonu pěstounské péče musí být druhé smluvní straně doručena nejpozději 30 dnů před koncem kalendářního pololetí. Výpovědní doba skončí k poslednímu dni kalendářního pololetí, ve kterém byla dohoda o výkonu pěstounské péče smluvní stranou vypovězena. Bude-li výpověď doručena druhé smluvní straně později než 30 dnů před koncem kalendářního pololetí, skončí výpovědní doba k poslednímu dni kalendářního pololetí následujícího po doručení výpovědi. viz. ustanovení § 47c, odst. 3, ZSPOD.

Ke zrušení Dohody může dojít na základě výpovědi jedné ze smluvních stran také tehdy, pokud se změny podstatně poměry, které byly rozhodující pro stanovení jejího obsahu a plnění Dohody nelze na smluvní straně z tohoto důvodu spravedlivě požadovat, viz. ustanovení § 167, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Dojde-li k výpovědi Dohody, vyvine Městský úřad Králíky iniciativu k tomu, aby byla uzavřena Dohoda nová, tj. iniciuje jednání s pečující osobu, při kterém ji informuje o dostupných možnostech, jak Dohodu uzavřít. Městský úřad Králíky doporučí pečující osobě v regionu působící organizace, které mají pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí, s nimiž lze dohodu uzavřít, na takovou organizaci, organizace předá pečující osobě kontakt, zprostředkuje společné jednání vedoucí k uzavření dohody.

Pokud nedojde k uzavření Dohody navazující Dohody bezprostředně po zániku Dohody, Městský úřad Králíky zahájí řízení o vydání rozhodnutí, které upraví podrobnosti výkonu práv a povinností pečující osoby zakotvených v ustanovení § 47a, ZSPOD.

Kritérium 15b

Orgány sociálně-právní ochrany, které mají s osobami pečujícími a osobami v evidenci uzavřeny dohody o výkonu pěstounské péče, mají písemně zpracována pravidla pro způsob hodnocení naplňování cílů uzavírané dohody o výkonu pěstounské péče.

Klíčový pracovník v kontaktu s pečující osobou reflektuje obsah Dohody a její naplňování, a to tak, že připomíná jednotlivá ustanovení dohody pečující osobě v případě, že pečující osoba nevyužívá svá práva plynoucí z dohody, stejně tak v případě pokud pečující osoba neplní povinnosti stanovené v Dohodě. Pečující osoba dostává od klíčového pracovníka dostatečný prostor k tomu, aby se vyjádřila k naplňování Dohody ze strany obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Klíčový pracovník v kontaktu s pečující osobou vyhodnocuje naplňování povinnosti pečující osoby zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy v rozsahu stanoveném legislativou. Klíčový pracovník sestavuje v daném případě pěstounské péče na základě vyhodnocení situace dítěte Individuální plán ochrany dítěte, /dále jen IPOD/, bližší okolnosti vyhodnocování situace dítěte a sestavování IPOD upravuje Standard kvality č. 9. Sledování naplňování cílů stanovených v IPODu je dalším způsobem hodnocení naplňování uzavřené Dohody.

Kritérium 15c

Orgány sociálně-právní ochrany, které mají s osobami pečujícími a osobami v evidenci uzavřeny dohody o výkonu pěstounské péče, plánují společně s dítětem, osobou pečující nebo osobou v evidenci, rodinou dítěte a příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností průběh pobytu dítěte v pěstounské péči. Základem tohoto procesu je vyhodnocování realizované orgánem sociálně-právní ochrany a individuální plán ochrany dítěte vypracovávaný orgánem sociálně-právní ochrany.

Umístění dítěte do pěstounské péče má být v ideálním případě dočasným uspořádáním života dítěte. Dítě svěřené do pěstounské péče je orgánem sociálně-právní ochrany dětí považováno za dítě ohrožené ve smyslu ustanovení § 6, ZSPOD. Klíčový pracovník vyhodnocuje situaci dítěte v oblastech jeho života, a života jeho náhradní rodiny. Zaměření a rozsah vyhodnocení situace dítěte upravuje legislativa, pro místní podmínky pak Standard kvality č. 9. Na základě vyhodnocení situace dítěte zpracovává klíčový pracovník IPOD, v němž plánuje jednotlivé cíle, jichž má být v daném případě pěstounské péče dosaženo. Při tvorbě IPODu se klíčový pracovník zabývá oblastmi života dítěte, náhradní rodiny, v nichž spatřuje možné ohrožení dítěte, jeho nenaplněné potřeby, prostor pro rozvoj potenciálu dítěte, stejně tak v případě pečujících osob.

Mají-li rodiče dostatečnou motivaci k vytvoření podmínek pro přijetí dítěte do původní rodiny, klíčový pracovník zajišťuje rodičům odpovídající služby, např. sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi, poradenství v oblasti partnerských vztahů, výchovy, apod. Pokud rodiče nejsou schopni vytvořit podmínky pro zpětné přijetí dítěte do své péče, ale mají zájem o kontakt s dítětem, klíčový pracovník vede zúčastněné osoby k uskutečnění kontaktů. I tuto oblast života dítěte klíčový pracovník zohledňuje při tvorbě IPODu, v němž v popsané situaci zainteresovává do plnění cílů i rodiče dítěte.

V případě, že návrat dítěte do původní rodiny není možný /např. z důvodu, že rodiče neprojevují zájem o dítě; v orámcovaném časovém horizontu rodiče neprokáží snahu o změnu své situace, která vedla ke svěřením dítěte do pěstounské péče; reálné schopnosti rodičů nejsou na takové úrovni, aby mohli rodiče o dítě pečovat/ a existující pěstounská péče je jediným možným uspořádáním poměrů dítěte, klíčový pracovník plánuje společně s pečujícími osobami a dítětem, je-li takového věku a rozumové vyspělosti, další průběh pěstounské péče. V popsané situaci se zaměřuje klíčový pracovník v plánování průběhu pěstounské péče na dlouhodobé cíle, a to v rámci oblastí hodnocení situace dítěte, blíže Standard č. 9.

Kritérium 15d

Orgány sociálně-právní ochrany, které mají s osobami pečujícími a osobami v evidenci uzavřeny dohody o výkonu pěstounské péče, mají pro osoby pečující a osoby v evidenci, se kterými mají uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče, vypracovaný následný vzdělávací plán zaměřený na rozvoj kompetencí osoby pečující nebo osoby v evidenci a na zvyšování kvality výkonu pěstounské péče.

Pečující osoba má zákonnou povinnost zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o dítě v rozsahu 24 hodin v době 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích, viz. ustanovení § 47a, ZSPOD.

Klíčový pracovník v rámci sledování výkonu pěstounské péče, v reakci na vyhodnocování situace dítěte a na cíle stanovené v IPODu, sestavuje pečující osobě Následný vzdělávací plán /dále jen NVP/. NVP se zaměřuje na rozvoj kompetencí pečující osoby v oblastech, které klíčový pracovník identifikoval při práci s rodinou, a jejichž rozvoj je zásadní v souvislosti s péčí o svěřené dítě a s kvalitou pěstounské péče. NVP reflektuje potřeby dítěte, hranice a limity pečujících a také dostupné možnosti v regionu.

Při sestavování NVP postupuje klíčový pracovník v součinnosti s pečující osobou. Pokud se na stanovených tématech rozvoje kompetencí pečující osoby klíčový pracovník a pečující osoba neshodnou, bude stanovený bod v NVP ponechán, pokud klíčový pracovník usoudí, že identifikovaná potřeba je zásadní pro kvalitní výkon pěstounské péče. V případě nesouhlasu Pečující osoba pak do NVP připojí prohlášení, že se s tím kterým bodem neidentifikuje, nesouhlasí s ním.

Plnění NVP lze realizovat samostudiem, účastí na vzdělávacích kurzech, účastí na individuálních konzultacích s odborníky na výchovu, psychologem, terapeutem, a také v rámci tematicky řízených rozhovorů klíčového pracovníka a pečujícího apod. Naplňování NVP není nutně vázáno na plnění povinnosti zvyšovat si znalosti a dovednosti v oblasti výchovy a péče o dítě v rozsahu 24 hodin v době 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích stanovené v ustanovení § 47a, ZSPOD.

NVP se sestavuje nejdéle na období 12 kalendářních měsíců. Klíčový pracovník vyhodnocuje plnění NVP společně s pečující osobou před jeho uplynutím. Splnění či nesplnění NVP zaznamenává klíčový pracovník do NVP. První NVP bude sestaven do 30.9.2022, tj. do tří měsíců od platnosti tohoto Standardu.

NVP se vyhotovuje ve dvou vyhotoveních, jedno vyhotovení obdrží pečující osoba, jedno vyhotovení se stává přílohou spisové dokumentace vedené o pečující osobě. NVP se vyhotovuje na tiskopise, který je přílohou tohoto Standardu.

NÁSLEDNÝ VZDĚLÁVACÍ PLÁN

jméno a příjmení
pečující osoby :

spisová
dokumentace :

V období se pečující osoba zaměří na rozvoj kompetencí a na zvyšování kvality výkonu pěstounské péče v níže uvedených oblastech :

- 1.
- 2.
- 3.

Případné připomínky pečující osoby k Následnému vzdělávacímu plánu :

Podpis pečující osoby :

Podpis klíčového pracovníka :

Datum sestavení plánu :

Vyhodnocení plánu :